

Nu lægges der ud paany —!

Naar Efteraaret for Alvor sætter ind, og Aarets Afgrøder er vel „inden Dør“, breder der sig en Følelse af Ro i Landmandsindet. Saa er Tiden inde til at udnytte de lange Aftener. De unge gaar til Undervisning, og de ældre indhenter, hvad de i Sommerens Forløb forsømte med Hensyn til at følge med i alt det nye, som Beretninger, Artikler og Landbrugsbøger bringer Bud om.

Paa forskellig Maade gøres der meget for, at Praktikerne kan følge med i Udviklingen. Fagbladene løser en stor Opgave her, og i Vinterens Løb holdes der Møder med Foredrag af Konsulenter og andre, der fremlægger Problemerne, saa Landmændene kan tage Stilling til dem. Gennem Bøger og Skrifter og nu ogsaa gennem Korrespondanceundervisning søges Stoffet paa forskellig Maade gjort let tilgængeligt for dem, der ønsker at vide Besked. For saa vidt er alting saare godt.

Der er dog Grund til at være paa Vagt over for den Maade, hvorpaa det gøres. Vi har alle Dage vidst, at det kan gøres ud fra uegennyttige Motiver, saaledes som Landbrugets egne Forælinger og Raadgivere altid har gjort det.

De senere Aar har imidlertid vist, at det ogsaa kan foregaa paa en noget anden Maade. Der er Folk, der har øjnet en forretningsmæssig Chance i Landbrugets Trang til Viden i Forbindelse med den paastaaede Pengerigelighed, og denne Chance udnyttes paa en Maade, der kan give en og anden noget at tænke paa.

Der sigtes med disse Bemærkninger til forskellige, fortrinsvis nyoprettede Bogforlag, der gennem emsige Kolportører Landet over falbyder Landbrugsværker af forskellig Art til Priser, der staar i et afgjort Misforhold til Fremstillingsomkostningen, Værker, hvis Indhold maaske er godt, men som er blevet til med det Hovedformaal at lokke de flest mulige Penge fra

Landbruget, først og fremmest dets højtlønnede Medhjælpere.

Nu skønner „man“ imidlertid, at „Forretningen“ med Salg af Bøger har passeret sit Højdepunkt, og kaster sig straks over Korrespondanceskoler, hvis Brevkursus sælges til tilsvarende ublu Priser, i Haab om at det endnu et Stykke Tid skal kunne lade sig gøre at trække Penge ud af Landbruget uden at levere „fuld Dækning“ herfor.

Imidlertid: Forretning er Forretning. Man kan mene om disse Forretningsfolk, hvad man vil — maaske synes, de er lovlig smarte, men mange vil mene, at der ikke er noget at sige til, at de forsøger at slaa Mønt, hvor det kan lade sig gøre.

Det er ej heller første Gang, noget saadant sker. Man har jævnlig hørt om Salg af „Vidunderpræparater“ med klingende Navne og straalende Etiketter, og der er altid nogen, der ikke kan staa for en dygtig Sælgers „uomstødelige“ Argumenter. Gang paa Gang har en nøjere Undersøgelse vist, at Produktet enten var uden Virkning, eller at det bestod af Bestanddele, der kunde købes til en Brøkdæl af det falbudte Præparats Pris.

For at sikre Landbruget mod Udbytning paa denne Maade er der oprettet Kontrolorganer som f. Eks. Foderstofkontrollen, Statsfrøkontrollen, Kontrollen med Gødningsstoffer og Grundforbedringsmidler og Kemikaliekontrollen. Ingen er i Tvivl om, at disse Institutioner har ydet Landbruget uvurderlige Tjenester, og Landbrugets Vejledere og Tillidsmænd har fundet god Støtte hos dem i Kampen mod den Slags Handelsforetagender, der navnlig optræder, naar Landbruget „har Penge“.

Hvem er det nu, der med dyre Landbrugsværker og allehaande kostbare Brevskolekursus søger at drage deres Part af Pengerigeligheden — særlig blandt de unge — til sig? I Hovedsagen Folk af samme Type som de, der tidligere har „gjort“ i „Vidunderpræparater“. De har imidlertid i nogen Maade ændret Taktik. Tidligere leverede de en „billig“ Vare til en stor Pris og var parat til at gaa i Gang med noget nyt, saa snart „Fidusen“ var afsløret. Nu har man valgt den Linie at levere en — i hvert Fald tilsyneladende — god Vare, i Haab om at det paa denne Maade er muligt mere vedvarende at opnaa den

store Pris. Den ændrede Taktik er Udslag af sand Forretnings- og Salgskunst, som er al Anerkendelse værd — i hvert Fald saa længe den ikke gaar ud over en selv.

Man kunde i denne Forbindelse efterlyse en Priskontrol, men den har foreløbig mere end nok at gøre med at klare Priserne paa de egentlige Fornødenheder. Kontrollen maa derfor udøves af Landbruget selv, men sker det? — Desværre nej!

Landbruget som saadant har ikke taget sig i Agt for, at det blot er en anden Fremgangsmaade, en anden Salgsteknik, der er bragt i Anvendelse, men med ganske samme Formaal som den, man tidligere benyttede enhver Lejlighed til at fordømme. Kan det ikke komme ud paa et, om der betaales tredobbelt Pris for visse Landbrugsværker og Korrespondancekursus eller for f. Eks. en tvivlsom Mineralstofblanding. Man skulde synes det. Hverken den ene eller den anden af disse Parter nærer Ønske om at tjene Landbrugets Interesser, men kun deres egne.

Man kan nu spørge: Hvorfor gaar Salget af disse Værker og dyre Brevkursus saa strygende som Tilfældet er? Svaret ligger lige for. De dygtige Salgsagenter møder med Introduktioner fra mange af Landbrugets fremragende Folk, der som Regel med Rette kan give det faglige Indhold et godt Ord med paa Vejen, og denne Udtalelse udnyttes af paagaende Sælgere til at overbevise „vanskelige“ Købere om, at Prisen ikke er for høj i Forhold til Indholdet, og saa gaar Salget i Orden, fordi Landbrugets Folk nu engang tillægger anbefalende Udtalelser fra dets egne Tillidsmænd stor Vægt.

Nu da de lange Vinteraftener kommer, og Trangen til Læsning og Undervisning melder sig med fornyet Styrke, vil Agenterne strømme ud over Landet med de „favorable“ Tilbud. Der kan derfor være god Grund til at fremdrage det ovennævnte Spørgsmaal og henstille baade til de, der giver dem gode Ord med paa Vejen, og de, der har vanskeligt ved at staa for en dygtig Sælgers Overtalelsesevner, at tænke sig om 2 Gange. Det er jo ingenlunde saadan, at det er umuligt at skaffe sig den samme Viden ogsaa til rimelige Priser.

Landbrugets Prisforhold i September Maaned 1946.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i Kr. pr. 100 kg.

	1945			1946		
	Hele Aaret	Jan.-Sept.	Sept. Md.	Jan.-Sept.	Aug. Md.	Sept. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk (af Mejeri) ¹⁾	27,52	27,68	27,95	25,69	24,36	25,96
Smør, Notering	389	389	389	389	389	389
do. do. + Tillæg	434	445	445	400	400	400
Ost, 20 pCt.	198	199	199	194	194	194
Æg	235	224	240	219	244	280
Slagterisvin (sl. V.)	269 ²⁾	272 ²⁾	272	263	270	280
Slagtekøer, Kbh., 1. Kl. (lev. V.)	130	130	130	130	130	130
Stude og Kvier, Esbjerg, 1. Kl. (lev. V.)	129	129	129	129	129	129
Smaaagrise, Køge, Kr. pr. Stk. .	53	55	61	46	55	59
Kælvkøer, Odense, 1. Kl., Kr. pr. Stk. ²⁾	760	766	719	659	650	656
Unge Heste, Kr. pr. Stk.	2488	2650	2375	1846	1700	1700
Hvede	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25
Rug	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25
Byg, 2/r.	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Havre	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Hø	26,20	27,04	22,00	26,93	23,25	22,00
Kartofler, Sælgers St., Sjælland	17,71	18,74	14,00	21,62	—	19,00
Runkelroefrø	238	234	225	266	265	260
Kaalroefrø	233	226	—	256	275	265
Halvsildig Rødkløverfrø	776	679	800	881	—	908
Hvidkløverfrø	888	846	880	1002	1000	1050
Hundegræsfrø	248	249	245	249	245	245
Alm. Rajgræsfrø (tidl. Stammer)	164	161	160	172	185	188
Ital. do.	147	148	138	151	155	151
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	—	—	—	39,49	39,40	—
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,13	25,17	25,55	24,93	25,30	25,30
Superfosfat	—	—	—	16,21	13,90	13,90
40 pCt. Kaligødning	19,93	19,91	20,00	20,67	20,60	22,40

1) Inkl. Tillæg.

2) Bestaaet Tuberkulinprøven.

3) I Januar—Maj 1945 var Noteringen 288 Kr. for Svin paa mindst 80½ kg sl. V. I Gnsn. for den samlede Produktion er Prisen beregnet til 278 Kr. i Jan.—Sept. og 274 Kr. for hele Aaret 1945.

Korn = Maksimalpriser.

Tabel 2. Prisindeks. (Femaaret 1909/14 = 100).

	1945			1946		
	Hele Aaret	Jan.-Sept.	Sept. Md.	Jan.-Sept.	Aug. Md.	Sept. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	262	264	266	245	232	247
Smør, Notering	186	186	186	186	186	186
do. do. + Tillæg	208	213	213	191	191	191
Ost	347	349	349	340	340	340
Æg	199	190	203	186	207	237
Slagterisvin	282	287	280	271	278	289
Slagtekøer (København)	224	224	224	224	224	224
Stude og Kvier (Esbjerg)	211	211	211	211	211	211
Unge Heste (Odense)	338	360	322	250	231	231
Hvede	212	212	212	212	212	212
Rug	254	254	254	254	254	254
Byg, 2/r.	204	204	204	204	204	204
Havre	218	218	218	218	218	218
Hø	381	394	320	392	338	320
Kartofler, Sælgers St, Sjælland	472	500	373	577	—	507
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	—	—	—	269	268	—
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	131	130	132	129	131	131
Superfosfat	—	—	—	274	235	235
40 pCt. Kaligødning	167	167	168	173	173	188
Vejede Prisindeks for:						
Mejeriprodukter	219	223	222	203	201	203
Husdyrprodukter, ialt	237	239	237	224	227	234
Korn	216	216	216	216	216	216
Planteprodukter ialt	250	253	255	263	276	253
Landbrugsprodukter, ialt	238	240	239	226	230	236
Kunstgødning	172	172	172	182	173	175
Markfrø	320	320	320	357	357	357